

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

દ્વિતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૮

પ્રશ્ન પત્ર

જાનેવારી

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં અભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન- ૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૨૦

૧. બધાજ અવયવ હિનાધિક અને કુલક્ષણ હોય તે શરીરાકૃતિ કહેવાય છે.
૨. હું લગ્ન, મરણ એવં સિમંતાદિ..... માં ભાગ લઈશ નહીં.
૩. પ્રભુ શાસનને પામેલા સાધુ,સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકા ને માટે અવશ્ય કરવાના..... રૂપે જણાવ્યા.
૪. જેમનું ઉત્તમ શાસન જગતને મુક્તિ આપવા..... છે.
૫. હાડકાંજ ન હોવાના કારણે એકેન્દ્રિય..... હોય છે.
૬. કામવિકારને દીપાવવા માટે વિકાર સહિત વચન બોલ્યા હોઈએ તે પ્રથમ કંદર્પ નામા અતિચાર જાણવો.
૭. આપણા કોઈપણ કષાયને અનંતાનુ બંધીન ન થવા દેવો હોય તો ભાવપૂર્વક કરવું જોઈએ.
૮. તારે આ બધું વિચારીને પુણ્ય અને પાપના..... વિષે શંકા કરવી નહીં.
૯. જીવને પાપોમાંથી બચાવવા..... સ્થાપના કરી છે.
૧૦. સોમ, યમ, વરુણ અને કુબેર એ ચાર જાતિના..... સાથે સંબંધ ધરાવતા આ દેવો છે.
૧૧. શરીરના હાડકાની રચના, મજબુતાઈ તે..... છે.
૧૨. કેવો એ ધન્ય સમય ! ગુરુ દ્વારા ચૈતન્યના..... માંથી ચૈતન્ય સ્વરૂપ જ્ઞાન પ્રાપ્તિ....
૧૩. ના ઉદયની જીવ બળવાનને પણ ભારે પડી જાય છે.
૧૪. જંબુદીપના મુખ્ય સરોવરો..... છે અને તેમાં દેવ, દેવીઓનો વાસ છે.
૧૫. જે કર્મના ઉદયની શરીરમાં વિવિધ પ્રકારની દુર્ગંધ પ્રાપ્ત થાય છે તે છે.
૧૬. પ્રભુ મહાવીરસ્વામિએ..... ના શુભ હિતે શ્રી ચતુર્વિધ સંઘની સ્થાપના કરી.
૧૭. આનુપૂર્વીનો ઉદય..... માં હોય છે.
૧૮. જીવન શુદ્ધ અને..... બને છે..... દુર્ગતિનો ભય દૂર થાય છે.
૧૯. પ્રયોજન વિના જે પુણ્યવ્રત ધનનો નાશ કરીને આત્માને દંડાવવું, પાપકર્મ કરી લીપાવવું તે છે.
૨૦. નાભિથી ઉપરના અવયવ હિનાધિક હોય અને નાભિથી નીચેના અવયવ સંપૂર્ણ હોય તેવી શરીરાકૃતિ..... કહેવાય છે.

પ્રશ્ન- ૨ એક શબ્દમાં જવાબ લખો -

૧૫

૧. વર્ષ દરમ્યાન જે અશુભ યોગોમાં પ્રવૃત્તિ થઈ હોય ત્યાંથી પાછા ફરવાની નિવૃત્તિરૂપ જે ક્રિયા કરાય છે તેને શું કહેવાય છે?
૨. સામાન્ય કેવળીયોમાં શ્રી અજિતનાથ ભગવાન કેવા છે ?
૩. કયું નામકર્મ નું ઉદય ફક્ત પ્રસજીવોને હોય છે ?
૪. કોણે પોતાનો પરિવાર સુધર્માસ્વામીને સોંપી દિધો હતો ?
૫. કોઈ પણ કષાય એક વરસ સુધી ટકી જાય તો એ શું બને છે ?
૬. જે કોઈનાથી ક્ષોભ ન પામે તે કયું નામકર્મ છે ?
૭. પ્રતિક્રમણના મહત્વને સમજનાર શ્રાવક કોણ હતા ?
૮. મુખમાંથી અતિશય વાચાલ પણે અસમંજસ વચન બોલવા કયો અતિચાર છે ?
૯. આપણી મર્યાદા ચુકીએ અને આપણી મર્યાદામાંથી બહાર નિકળી જઈએ તે શું કહેવાય ?
૧૦. કેવા દેવો તિર્યગજૈભક વ્યંતર જાતિના દેવો હોય છે ?
૧૧. કયું સંઘયણ મનુષ્ય અને પંચેન્દ્રિય ને જ હોય છે ?
૧૨. મૂશલ, દળવાની ઘંટી, શેલડી પીલવાનો સીસુડો, તીલ આદિ પલવાની ઘાણી વગેરે શેમાં આવે ?
૧૩. આ વેદપદો શેની સિદ્ધ થાય છે ?
૧૪. ચાર અંતર જેના સરખા હોય તેને શું કહેવાય ?
૧૫. અહંકાર નો ત્યાગ કરી વિનય અને નમ્રતા દર્શાવવા કયો આવશ્યક જરૂરી છે ?

પ્રશ્ન - ૩ નીચે આપેલા શબ્દો ના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) સવ્વસત ૨) છદ્ધા ૩) કસિણ ૪) અભિરામ ૫) કિણ્દ ૬) ઊસસણ ૭) સુવિક્કમા ૮) નિયાઉ ૯) સોલસંગ
- ૧૦) નિડાલએહિં ૧૧) મહુરા ૧૨) તત્તં ૧૩) સીઅં ૧૪) તંતિ ૧૫) સંઠાણા ૧૬) મક્કડ ૧૭) પિંડિઅયાહિં
- ૧૮) ખરં ૧૯) નારાયં ૨૦) જસ્સ

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

૧૦

એ	બી	એ	બી
૧) અનંતાનુબંધીન	૧) સેવક	૬) આવર્ત	૬) પ્રમાદવશ
૨) નેત્ર	૨) નલિન	૭) કર્કશ	૭) સમ્યગ્દર્શન
૩) મલ્લયુદ્ધ	૩) શ્રી દેવી	૮) નિષ્ફલ કર્મ	૮) હરડે
૪) આભિયોગિક	૪) વપ્ર	૯) પદ્મહૃદ	૯) પત્થર
૫) કષાય	૫) અનર્થદંડ	૧૦) સુખાહુ	૧૦) પત્રલેખા

પ્રશ્ન-૫ નીચે ના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

૧. સ્પર્શ નામકર્મ કેટલા પ્રકારના હોય છે ?
૨. વિકારમય વિચાર આવતાં કેટલી વાર મિચ્છામિ દુક્કડ માંગવાનું કહેયું છે ?
૩. બુદ્ધિદેવીનું નિવાસસ્થાન કેટલું યોજન લાંબુ છે ?
૪. અચલભ્રાતાએ કેટલા કર્મો ખપાવી કેવળજ્ઞાની બન્યા ?
૫. કોઇપણ કષાય કેટલા દિવસ રહી જાય તો પ્રત્યાખ્યાનાવરણીય બને છે ?
૬. રસ નામકર્મ ના કેટલા રસ શુભ હોય છે ?
૭. ઐરાવત ક્ષેત્ર કેટલા યોજન વિસ્તારવાળો છે ?
૮. પૌષ્ઠશાલામાં કેટલી આશાતના થી બચવું જોઈએ ?
૯. વૈતાલપર્વત ઉપર કેટલા યોજન જઈએ એટલે વિદ્યાધર મનુષ્યોની શ્રેણિઓ આવે છે ?
૧૦. મહાવિદેહ ક્ષેત્ર ના બીજીસ વિજય કેટલા યોજન વિસ્તારવાળા છે ?

પ્રશ્ન - ૬ નીચે ના વાક્યો સાચા (✓) છે ખોટા (✗) તે જણાવો

૧૦

૧. મરણ પછી બીજે ઠેકાણે જન્મ લેવા જતા આત્માને આકાશ પ્રદેશની શ્રેણિઓ ઉપર ચાલવું પડે છે.
૨. મેરૂ પર્વતની ઉત્તર તરફની મહાવિદેહ ઉપર સૌધર્મેન્દ્રના લોકપાલના આભિયોગિક દેવોના રહેવાના સ્થાન છે.
૩. જે સંઘયણ માં બે હાડકા આપસમાં સ્પર્શ કરતા હોય તેને કીલિકા સંઘયણ નામકર્મ કહેવાય છે.
૪. પક્ષ દરમ્યાન જે અશુભ યોગોમાં પ્રવૃત્તિ થઈ હોય એમાંથી પાછા ફરવાની નિવૃત્તિરૂપ જે ક્રિયા કરાય છે તે પક્ષી પ્રતિક્રમણ કહેવાય છે.
૫. સંજ્વલન કષાય દેશવિરતિને આવવા દેતો નથી.
૬. દસમાંથી પાંચ દ્રહો સીતોદાથી તથા પાંચ દ્રહો સીતા નદિથી ભેદાઈને બે-બે ભાગોમાં વહેંચાઈ ગયા છે.
૭. પોતાના વંશવારસામાં ચાલતા વેદ, વેદાન્તનો અભ્યાસ કરાવીને પિતાએ પુત્રને અધ્યાપક બનાવ્યો.
૮. જીવનના અર્હંકારનો ત્યાગ કરી વિનય અને નમ્રતા દર્શાવવા ગુરુ વંદન કરવા માટે આ બીજુ આવશ્યક છે.
૯. વિકલેન્દ્રિયને છેવટરૂ સંઘયણ જ હોય છે.
૧૦. અશુભ કર્મ વડે જીવ પુણ્યશાળી થાય છે અને શુભકર્મ વડે જીવ પાપી થાય છે.

પ્રશ્ન - ૭ નીચેનું વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

૧. સાધક પોતાના જીવનમાં રહેલા દોષોને શોધી કાઢે છે.
૨. હું કોઈની નિંદા નહીં કરું, થઈ જશે તો ભગવાનને ૧૨ ખમાસણ આપીશ.
૩. જે કર્મના ઉદયથી પ્રાણીના શરીરનો શ્વેત વર્ણ થાય છે તે શ્વેતવર્ણ નામકર્મ છે.
૪. આત્મા દંડાઈને દુર્ગતિમાં દુઃખ, દર્દ અને દુર્ભાગ્યને પામતો રહે છે.
૫. આત્મા જાગૃતિ અને આત્મનિર્મળતા માટેની આ વિશિષ્ટ ક્રિયા, આરાધના છે.
૬. શરીર કુટુંબાદિ અર્થે ફરજ બજાવવા જે પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવે તે અર્થદંડ.
૭. બે હાડકાની વચ્ચે એક બાજુ મર્કટબંધ હોય, બીજી બાજુ ન હોય એવી હાડકાની રચના તે અર્ધનારાય સંઘયણ.
૮. આ છ ખંડવાળુ ક્ષેત્ર તે જ ચક્રવર્તીને જીતવા યોગ્ય હોય છે.
૯. તેથી જ્યાં જ્યાં ગતિવિદિક હોય ત્યારે ગતિ અને આનુપૂર્વી લેવાનું છે.
૧૦. દેવાંગનાઓએ નૃત્ય કરીને શાંતિનાથ પ્રભુના સારાં પરાક્રમવાળા અથવા સારી ચાલવાળાં ચરણોને વંદના કરેલી છે.

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો

૧૫

૧. સંસ્થાન એટલે શું ? ન્યગ્રોધ સંસ્થાન સમજાવો . ૨) અચલભ્રાતા ની શંકા નો સમાધાન પ્રભુએ કેવી રીતે કર્યો ?
૩. અનર્થદંડ વિરમણ વ્રત સમજાવો. ૪) આભિયોગિક દેવોની શ્રેણિઓના વિષે લખો .
૫. પાંચ પ્રતિક્રમણ શા માટે ? સમજાવો.

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com